

Parashat Dvarim **Faith in Yourself** **Rabbi Shai Finkelstein**

דברים פרק א פסוקים כו-כז

וְלֹא אָבִיתֶם לְעֵלֹת וּתְמָרוּ אֶת־פִּי ה' אֱלֹהֵיכֶם: וּתְרַגְּנוּ בְּאֲהֲלֵיכֶם וּתֹאמְרוּ בְּשִׁנְאָת ה' אֲתָנוּ הוֹצִיאָנוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְתֵת אֲתָנוּ בְּיַד הָאֱמֹרִי לְהַשְׁמִידֵנוּ:

רש"י פרק א פסוק כז

בשנאת ה' אתנו • והוא היה אוהב אתכם, אבל אתם שונאים אותו. משל הדיוט אומר, מה דבלבך על רחמך מה דבלביה עלך.

בשנאת ה' אתנו הוציאנו מארץ מצרים • הוצאתו לשנאה היתה. משל למלך בשר ודם, שהיו לו שני בנים ויש לו שתי שדות אחת של שקיא ואחת של בעל, למי שהוא אוהב נותן של שקיא, ולמי שהוא שונא נותן לו של בעל. ארץ מצרים של שקיא היא, שנילוס עולה ומשקה אותה, וארץ כנען של בעל, והוציאנו ממצרים לתת לנו את ארץ כנען.

דברים פרק יא פסוקים י-יב

כִּי הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתָּה בָּא־שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ לֹא כָאָרֶץ מִצְרַיִם הוּא אֲשֶׁר יֵצְאתֶם מִשָּׁם אֲשֶׁר תִּזְרַע אֶת־זֶרְעֶךָ וְהִשְׁקִיתָ בְּרִגְלְךָ כְּגֵן הַיָּרֵק: וְהָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם עֹבְרִים שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ אָרֶץ הָרִים וּבִקְעֹת לְמֹטֶר הַשָּׁמַיִם תִּשְׁתַּהֲמִים: אָרֶץ אֲשֶׁר־ה' אֱלֹהֶיךָ דִּרְשׁ אֶתָּה תִּמְיֹד עֵינֶי ה' אֱלֹהֶיךָ בָּהּ מִרְשִׁית הַשָּׁנָה וְעַד אַחֲרִית שָׁנָה:

רש"י דברים פרק יא פסוק י

אשר יצאתם משם • אפילו ארץ רעמסס [וארץ גושן] אשר ישבתם בה והיא במיטב ארץ מצרים שנאמר (בראשית מז, יא) במיטב הארץ וגו', אף היא אינה כארץ ישראל: והשקית ברגלך • ארץ מצרים היתה צריכה להביא מים מנילוס ברגלך ולהשקותה וצריך אתה לנדר משנתך ולעמול, והנמוך שותה ולא הגבוה, ואתה מעלה המים מן הנמוך לגבוה. אבל זו (פסוק יא) למטר השמים תשתה מים אתה ישן על מטתך, והקב"ה משקה נמוך וגבוה, גלוי ושאינו גלוי, כאחת:

ספורנו דברים פרק יא פסוק יא

למטר השמים תשתה מים • שאין שם נהרות מספיקים להשקות את הקרקעות אבל צריך שישתו מי גשמים:

ספורנו דברים פרק יא פסוק יב

דורש אותה • להשגיח על מעשי יושביה אם הם ראויים למטר ואם לא.

ספורנו פרק א פסוק כז

בשנאת ה' אותנו • על מה שעבדנו עבודה זרה במצרים: לתת אותנו ביד האמרי. שאע"פ שיש לאל ידו לכבוש את האמורים ולהמיתם יתן אותנו בידם להנקם.

אלשיך פרק א פסוק כז

בשנאת ה' אותנו שהוא על עבודת אלילים במצרים, הוציאנו בכל נפלאותיו לתת אותנו ביד האמורי. והוא כי לשמור שבועת האבות להביאם אל הארץ, רצה להביאם ואחרי כן ינקם מהם.

המלבי"ם פרק א פסוק כז

שעלה אז על לבכם מחשבת מינות שה' שונא את האדם ובראו לרעתו כי הרעות רבו מן הטובות שזה נקרא נרגן כמש"פ על פסוק דברי נרגן כמתלהמים (משלי כו) ואמרתם שה' שונא אתכם ומה שהוציא אתכם ממצרים היה מעשה שנאה ופועל הרע כדי שהאמורי ישמיד אתכם כי מצרים לא היו משמידים אתכם כי החזיקו אתכם לעבדים ולכן הוציא אתכם משם, וכבר בארתי בפ' שלח שהביאו ראיה לזה ממה שלא נתן להם א"מ שהיתה ג"כ ארץ טובה וזה כפירה גדולה והכחשת כל הטובות שעשה ה' עמכם.

הנצי"ב בהעמק דבר פרק א פסוק כז

בשנאת ה' אותנו וגו' . יש להבין איך עלה על הדעת לחשוב ולדבר כזאת, אם רצון ה' להשמידם למה היה לו להוציאם ממצרים ולהביאם לכנעני, אם חשבו שהקב"ה אוהב את הכנענים באהבה עזה לעשות להם זה הנחת רוח, אין שטות גדול מזה, ומה חשבו על ה' במה שהבטיח לאברהם יצחק ויעקב את הארץ, וגם התורה שניתנה בקולות וברקים מה תהא עליה.

אבל האמת שידעו בברור שהקב"ה יתן את הארץ לדור שאחריהם, ולהם ובשבילם ניתנה התורה, ורק שחשבו כי את הדור ההוא שהמרו את ה' גם במצרים אותם שנא, ואם היה מאבידם במצרים או במדבר איך היה מנהיג את הטף לבדם, על כן הוציא גם אותם וביאם לארץ ישראל, ושם ישמידום הכנענים, והטף ישארו בארץ ישראל, ואז תהי' השגחתו ית' עליהם לעשות אותם לו לעם, ולהאביד את הכנעני וברור אחר ימח שמם.

וזה מובן מלשון שאמרו ולמה ה' מביא אותנו אל הארץ הזאת לנפול בחרב נשינו וטפנו יהיו לבז, ומאין ידעו שיהיו לבז ולא להריגה, וגם לשבי מיבעי כלשון המצוי על בני אדם, משא"כ לבז משמעו כ"פ שבוזים את נכסיהם ולא את עצמם, אלא היינו דבריהם שפירש משה, שכסבור שהם הנשים והטף ישארו בהשגחה פרטית, רק הנכסים יהיו לבז עד שיגיע העת.

שפת אמת דברים פרשת דברים שנה תרמב

בפסוק בשנאת ה' אותנו כו'. וע"ז נאמר נתנה עלי בקולה ע"כ שנאתי. כי הקדוש ברוך הוא חשב לטובתנו. וע"י שאמרו בשנאת. נהפך ח"ו לשנאה ויש לנו ללמוד ק"ו מדה טובה המרובה אשר גם בגלותנו עתה שנתגרשנו משלחן אבינו שבשמים. יש לנו להאמין ולבטוח באבינו שבשמים. כי מאהבה הוכיח אותנו כמ"ש אשר יאהב ה' יוכיח. ומתוך אמונה זו יתהפך באמת לאהבה. וזה עיקר פי' אוהב את התוכחות להאמין כי הוא מאהבה כשיודעין שהמוכיח אוהב נאמן הוא. מקבלין התוכחה. ועי"ז נהפך באמת לאהבה. וע"ז כתי' ע"כ פשעים תכסה אהבה. ואיך יכולין לבא לאהבה כשיש רוב פשעים. רק כשמקבלין התוכחה והעונשין והיסורין מתוך אהבה. ולכן כתי' לכו כו' ונוכחה כו' אם יהיו חטאיכם כשנים כו' פי' ע"י קבלת התוכחה יתלבנו החטאים כנ"ל.